

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-54-1>

УДК 330.322

Лютий Ярослав Васильович

аспірант,

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-4675-8741>**Yaroslav Lyuty**

Vasyl Stefanyk Precarpathian National University

ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ ЗАЛУЧЕННЯ ЗОВНІШНІХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВА

ECONOMIC MECHANISMS OF ATTRACTING EXTERNAL INVESTMENTS TO ENTERPRISES

Анотація. Стаття присвячена тематиці сутності економічних механізмів залучення зовнішніх інвестицій на підприємства та принципів їхнього формування. Проаналізовано визначення механізму, економічного механізму та організаційно-економічного механізму у наукових працях. На основі дедуктивного методу діалектичного підходу сформульовано визначення економічного механізму залучення зовнішніх інвестицій на підприємства. Встановлено основні характеристики економічних механізмів залучення зовнішніх інвестицій на підприємства та наведено їхню сутність. Визначено найважливіші елементи економічних механізмів залучення зовнішніх інвестицій на підприємства. Аргументовано підходи до встановлення принципів формування економічних механізмів залучення зовнішніх інвестицій на підприємства та наведено перелік цих принципів.

Ключові слова: інвестування, інвестиційна діяльність, зовнішні інвестиції, економічні механізми, механізми залучення інвестицій, принципи формування механізмів, інфраструктура інвестування.

Summary. The article is devoted to the subject of the essence of the economic mechanisms of attracting external investment to enterprises and the principles of their formation. The relevance of studying the economic mechanisms of attracting external investment to enterprises is due not only to their importance for ensuring economic growth at the enterprise level and the state economy, but also to the risks that accompany investors and recipient enterprises in the investment process. The purpose of the article is to study the essence of economic mechanisms of attracting external investments to enterprises and the principles of their formation. During the preparation of the article, general and special methods of scientific research were used, in particular: method of content analysis to establish the essence of the concepts of mechanism and economic (organizational-economic) mechanism; deduction method to justify the determination of the economic mechanism for attracting external investments to the enterprise; method of structural-component analysis to substantiate the elemental construction and characteristics of the economic mechanism of attracting external investments to an enterprise; methods of concretization and generalization and establishment of principles for the formation of economic mechanisms for attracting external investments to enterprises. The main research findings presented in the article include: substantiation of the essence of the economic mechanism of attracting external investments to an enterprise; formulation of the characteristics and elements of the economic mechanisms of attracting external investments to an enterprise; establishment of the principles of forming economic mechanisms of attracting external investments to an enterprise. The conclusions of the article summarize the arguments presented therein regarding the essence of mechanisms of attracting external investments to enterprises and the principles of their formation. The theoretical value of the research results lies in the development of the conceptual framework of investment. The practical value of the results obtained provides the possibility of applying substantiated theoretical aspects to develop economic mechanisms of attracting external investment to Ukrainian enterprises in accordance with specific investment goals and types of investment.

Keywords: investment, investment activity, external investments, economic mechanisms, attracting investments mechanisms, mechanisms formation principles, investment infrastructure.

Постановка проблеми. Підприємства, які активно функціонують в сучасному глобальному економічному середовищі, що динамічно змінюється в технологічному, інформаційному, демографічному, геополітичному та інших аспектах,

постійно потребують інвестицій для забезпечення високого рівня конкурентоспроможності на ринку. За таких умов інвестиції стали критично важливим чинником розвитку не лише підприємств, але й держави загалом. В економіці іннова-

ційного типу, що зорієнтована на інтенсивне економічне зростання, ефективне функціонування та стрімкий розвиток суб'єктів господарювання без залучення інвестицій практично неможливі.

Процеси залучення інвестицій супроводжуються для інвесторів ризиками втрати вкладених ресурсів, а для підприємств-реципієнтів – витратами на залучення інвестицій, ризиками втрати економічної свободи тощо. Тому ефективність інвестицій, що для інвесторів, що для підприємств-реципієнтів, визначається не лише обсягами набутих економічних вигод, але й нівелюванням ризиків та мінімізацією витрат часу і ресурсів на їхнє залучення. Необхідність задоволення вказаних критеріїв обумовлює складність і багатоаспектність механізмів залучення інвестицій та доцільність їх постійного удосконалення й розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інвестицій й інвестування були об'єктом наукових досліджень вчених упродовж тривалого періоду часу, що вимірюється століттями. Однак зміни суспільного ладу, типу економічної системи, технологічного укладу тощо призводили до змін сутності, значення, функцій, видів, методів вкладення, стимулювання та захисту інвестицій, що сукупно формують цілісні механізми їхнього залучення.

До найсучасніших наукових розробок у предметній сфері знань інвестування можна віднести праці таких українських вчених, як Єрохін С.А. [3], Крупка М.І. та Демчишак Н.Б. [9], Кузьмін О.Є., Юринець О.В., Ємельянов О.Ю. [10], Ліпич Л.Г. та Савчук Л.С. [11], Скворцов І.Б. [16], Федоренко В.Г. та Пінчук Ю.Б. [18], Череп А.В. та Ясир А.М. [20] та багато інших. Окремі аспекти механізмів залучення інвестицій у своїх статтях розкрили Бойко А.О., Боженко В.В. та Безрук В.В. [1], Ковальчук С.П. [7], Резнік Н.П. [15] та інші. Серед ґрунтових досліджень цієї тематики варто виокремити дисертацію Федорчака О.Є., в якій автор розробив теоретично-методичні й прикладні засади оцінювання і регулювання механізмів залучення інвестицій [19]. Однак новітні тенденції в інвестуванні, пов'язані зокрема з діджиталізацією механізмів залучення інвестицій, зниженням вартісного порогу в інституційному інвестуванні, формуванням так званого «роздрібного» ринку інвестицій та інші свідчать про доцільність подальших наукових досліджень у цій сфері знань.

Метою статті є дослідити сутність економічних механізмів залучення зовнішніх інвестицій на підприємства та принципи їхнього формування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Діалектичний метод наукового пізнання передбачає обґрунтування сутності механізмів залучення інвестицій за дедуктивним підходом «від загального до конкретного», тобто, у напрямі «меха-

нізми – економічні (організаційно-економічні) механізми – механізми залучення зовнішніх інвестицій». Такий вектор наукового дослідження обумовлює доцільність і необхідність встановлення визначень механізмів та економічних (організаційно-економічних) механізмів, виявлення їхніх характеристик, релевантних до процесів залучення інвестицій, та обґрунтування на цій основі визначення й характеристик механізмів залучення інвестицій.

У Тлумачному словнику сучасної української мови Забіяки І.М. механізм визначений як «1. Внутрішній устрій, система чогось. 2. Сукупність станів та процесів, з яких складається фізичне, хімічне, фізіологічне тощо явище» [4, с. 227]. Тобто, механізм можна розглядати і як систему, і як процес.

Літвінов О.С. та Капталан С.М., наголошуючи на технічному походженні поняття «механізм», трактують його як «систему, простір, спосіб, що визначає порядок будь-якої діяльності, системи взаємодії певних ланок та елементів або внутрішню будову, систему, сукупність станів і процесів, з яких складається певне явище» [12, с. 61]. У цьому визначенні, на відміну від попереднього, вказана ще одна важлива характеристика механізму – його впорядкованість, тобто наявність певних правил чи законів взаємодії його елементів між собою. Організаційно-економічний механізм автори трактують як «сукупність управлінських дій, спрямованих на організацію взаємодії між елементами системи з метою досягнення їх економічних інтересів із урахуванням особливостей зовнішнього та внутрішнього середовища» [12, с. 63].

Резнік Н.П. розглядає організаційно-економічний механізм інвестування підприємств як сукупність трьох груп методів та інструментів: 1) форм, методів та інструментів впливу на інвестиційний процес як єдину відтворювальну систему, в тому числі суб'єктів і об'єктів інвестування; 2) способів і прийомів управління економічними відносинами, які виникають у процесі інвестування; 3) форм інвестування, особливостей відносин усередині єдиної відтворювальної системи інвестування [15, с. 71]. Водночас, автор наголошує, що цей механізм може набувати різних форм – від найпростіших до складно структурованих моделей, а важливою його складовою на національному та регіональному рівні є інвестиційна політика [15, с. 72].

Пісковець О.В. визначає сутність економічного механізму підприємства через його складові – методи, важелі, забезпечення, функції, регулятори та напрями вдосконалення. Формування економічного механізму підприємства, на думку автора, відбувається під дією економічних інтересів і потреб підприємства, економічних законів та політики держави [13, с. 99].

Розглядаючи складну ієрархію економічних механізмів, Зборовська О.М. визначає механізм інвестиційного забезпечення частиною фінансового механізму, який, зі свого боку, належить до ринкових механізмів [6, с. 27]. Фінансовий механізм підприємства вчені Загородній А.Г. та Вознюк Г.Л. трактують як «сукупність форм і методів забезпечення підприємства фінансовими ресурсами та їх використання в його фінансово-господарській діяльності» [5, с. 242]. Структура фінансового механізму підприємства, на їхню думку, охоплює фінансові методи, фінансові важелі, фінансові інструменти та правове, нормативне й інформаційне забезпечення його функціонування [5, с. 243].

Досліджуючи механізми залучення іноземних інвестицій, Бойко А.О., Боженко В.В. та Безрук В.В. трактують їх як сукупність елементів (суб'єктів інвестування, об'єктів залучення, інвестиційних проєктів, форм залучення інвестицій), які взаємопов'язані між собою [1, с. 16]. Федорчук О.Є. визначає механізм залучення інвестицій

як взаємодію підприємства й інвестора в процесі залучення інвестицій у визначеній формі та визначеним методом [19, с. 41].

Ковальчук С.П. значний наголос робить на важливості інформаційного ресурсу в механізмах залучення інвестицій [7, с. 191]. Дійсно, розвиток інформаційно-комунікаційних технологій дав змогу не лише урізноманітнити способи донесення пропозицій до інвестиційних партнерів, але й пришвидшити комунікацію між ними, а отже й процес ухвалення рішень щодо інвестування та його безпосереднього здійснення.

Аналіз змісту наведених вище та багатьох інших (зокрема досліджених у працях [1; 6; 7; 12; 13; 15; 19]) визначень економічного, організаційно-економічного, фінансового механізмів дав змогу виокремити важливі характеристики цих механізмів, що на нашу думку, релевантні до процесів залучення зовнішніх інвестицій на підприємство, а отже й притаманні відповідним економічним механізмам залучення інвестицій (табл. 1).

Таблиця 1 – Важливі характеристики економічних механізмів залучення зовнішніх інвестицій на підприємство

Назва характеристики механізму залучення зовнішніх інвестицій на підприємство	Сутність характеристики механізму залучення зовнішніх інвестицій на підприємство
Системний підхід до побудови механізму	Механізм залучення зовнішніх інвестицій варто розглядати як сукупність елементів, які взаємодіють і взаємопов'язані між собою відповідно до певної мети. Елементами цього механізму як системи, насамперед, є його суб'єкти – інвестори, підприємства-реципієнти інвестицій, інституційні посередники на ринках інвестицій, органи державного регулювання й контролю тощо. Основна мета цього механізму – залучити необхідний для підприємства обсяг зовнішніх інвестицій на прийнятних для усіх учасників цього процесу умовах. Хоча для кожного суб'єкта інвестиційного процесу ця мета має власне вираження, обумовлене його інтересами у цьому процесі
Динамічні властивості	Механізм залучення зовнішніх інвестицій спонукає його суб'єктів до взаємодії для досягнення його (механізму) мети та задоволення інтересів цих суб'єктів
Підпорядкування встановленим зовнішнім регламентам	Порядок взаємодії між суб'єктами інвестиційного процесу регламентують законодавчі та інші нормативно-правові документи, що сукупно формують правове забезпечення механізму залучення зовнішніх інвестицій. До цього забезпечення зокрема можна віднести Закон України «Про інвестиційну діяльність» [14] та багато інших правових актів
Важелі механізму	Внутрішні щодо механізму регулятори, які впливають на прийняття рішень його суб'єктами та спонукають їх до дій в інвестиційному процесі. Найпоширенішими серед важелів механізму залучення зовнішніх інвестицій є фінансові важелі (рівень доходності інвестицій, термін їхньої окупності тощо)
Форми та інструменти залучення інвестицій	Залучення інвестицій може відбуватися як безпосередньо до статутного капіталу підприємства-реципієнта через придбання/продаж частини корпоративних прав, так і через емісію цінних паперів різних видів (акцій, майнових сертифікатів тощо), участь у формуванні спеціальних фондів (інститутів спільного інвестування, фондів фінансування будівництва, фондів операцій з нерухомістю тощо)
Цифровізація	Широке застосування різноманітних інформаційно-комунікаційних платформ і сервісів для взаємодії суб'єктів механізму залучення зовнішніх інвестицій
Залучення широкої інституційної інфраструктури	Процес прийняття рішень щодо інвестування та безпосереднє здійснення інвестицій передбачають необхідність використання послуг спеціалізованих інститутів – державних реєстраторів, аудиторів, аналітиків, оцінювачів, суб'єктів біржової діяльності тощо

Джерело: сформовано автором

Аналіз змісту наведених характеристик економічних механізмів залучення зовнішніх інвестицій на підприємства засвідчує, що визначення, запропоновані у працях [1; 13] не розкривають повністю сутність цих механізмів. Автори у своїх визначеннях роблять акцент на способах взаємодії інвестора й реципієнта та не беруть до уваги ні інвестиційну інфраструктуру, ні регулювання такої взаємодії.

З огляду на вище вказані аргументи, економічний механізм залучення зовнішніх інвестицій на підприємства можна трактувати як систему взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності, функціонування якої: спрямоване на залучення зовнішніх інвестицій на підприємства; регламентується відповідним законодавчо-нормативним забезпеченням; може передбачати застосування спеціальних форм та інструментів інвестування, а також послуг суб'єктів інвестиційної інфраструктури. Схематично механізм залучення зовнішніх інвестицій на підприємство відображено на рис. 1.

Коректне формування економічних механізмів залучення зовнішніх інвестицій на підприємства повинно відбуватися відповідно до певних принципів як засадничих правил і критеріїв, дотримання яких забезпечує ефективність і результативність цих механізмів та досягнення мети їхнього застосування. Аналіз принципів економічних та організаційно-економічних механізмів, зокрема наведених у працях [2; 8; 17; 21], дав змогу згрупувати їх за трьома напрямками:

1) принципи системного підходу, що обумовлено системною побудовою механізмів;

2) принципи управління, застосування яких може бути пояснено управлінським характером сфери функціонування механізмів;

3) специфічні принципи, що визначаються призначенням механізмів. У контексті цього дослідження до них можна віднести принципи інвестування (рис. 2).

Розроблення чи обґрунтування застосування конкретного механізму залучення зовнішніх

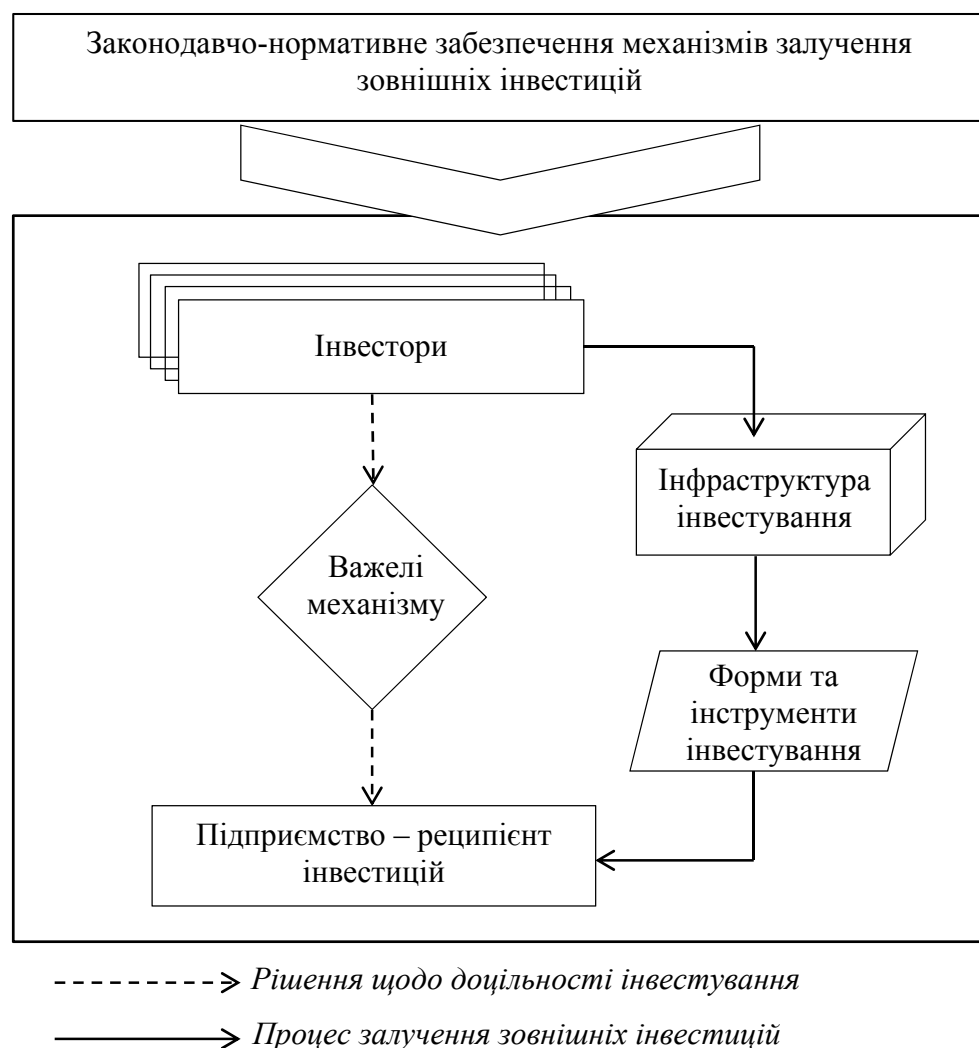

Рисунок 1 – Економічний механізм залучення зовнішніх підприємств на підприємство
Джерело: сформовано автором

Рисунок 2 – Принципи формування механізмів залучення зовнішніх інвестицій на підприємство

Джерело: сформовано автором

інвестицій на підприємство здійснюють відповідно до мети цих інвестицій (яка не завжди обумовлена дефіцитом фінансових ресурсів), специфіки його економічної діяльності, етапу життєвого циклу бізнесу тощо. Законодавство України може передбачати специфічні механізми інвестування, призначені лише для певної сфери економічної діяльності, як-от фонди фінансування будівництва, фонди операцій з нерухомістю тощо. Залучення інвестицій у розвиток стартапів на ранніх стадіях більш прийнятне у формі грантів. Ці та багато інших аргументів можуть бути визначальними для забезпечення ефективності функціонування обраного механізму інвестування.

Висновки. Залучення зовнішніх інвестицій на підприємства є важливим чинником економічного зростання, як для підприємств, так і

для економіки загалом, однак супроводжуються істотними ризиками, що обумовлює доцільність і необхідність їхнього здійснення за допомогою визначених організаційно-економічних механізмів. Економічні механізми залучення зовнішніх інвестицій як складні структуровані системи, що функціонують за регламентами законодавчо-нормативного забезпечення, охоплюють: суб'єктів інвестування, насамперед, інвесторів і підприємств-реципієнтів; важелі механізмів як регулятори і стимули прийняття рішень щодо здійснення інвестицій; інфраструктуру інвестування; форми та інструменти інвестування. Вибір конкретного механізму, який підприємство планує застосувати для залучення зовнішніх інвестицій, визначається сферою його діяльності, обсягом та метою цих інвестицій.

Список використаних джерел:

1. Бойко А.О., Боженко В.В., Безрук В.В. Механізм залучення іноземних інвестицій. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2018. Том 29 (68). № 6. С. 15–19.
2. Гринько Т.В., Шевченко В.А. Організаційно-економічний механізм у системі управління господарською діяльністю закладів охорони здоров'я. *Економіка та підприємництво*. 2016. Вип. 36–37. С. 96–110.
3. Єрохін С.А. Проблеми залучення іноземних інвестицій в економіку України. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип. 12. С. 73–76.
4. Забіяка І.М. Тлумачний словник сучасної української мови: Близько 50 000 сл. Київ : Арій, 2007. 512 с.
5. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Фінансово-економічний словник. 4-те вид., доопрац. та доповн.: у 3 т. Том 2 (К-П). Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 608 с.
6. Зборовська О.М. Економічний механізм управління розвитком промислового підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2010. № 2. С. 24–27.

7. Ковальчук С.П. Організаційно-економічні механізми залучення інвестицій на регіональному рівні. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки*. 2014. Вип. 5. Ч. 1. С. 189–193.
8. Колісниченко П.Т. Принципи формування організаційно-економічного механізму забезпечення економічної безпеки підприємств малого та середнього бізнесу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2017. Вип. 12. Ч. 1. С. 163–166.
9. Крупка М.І., Демчишак Н.Б. Аналіз формування й використання фінансового потенціалу інвестиційної діяльності в Україні. *Фінанси України*. 2012. № 2. С. 26–37.
10. Кузьмін О.Є., Юринець О.В., Ємельянов О.Ю. Розвиток інвестиційної привабливості підприємств в умовах антикризового управління. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 10. С. 5–12.
11. Ліпич Л.Г., Савчук Л.С. Індикатори інвестиційної безпеки держави. *Економічний форум*. 2019. № 1 (3). С. 26–30.
12. Літвінов О.С., Капталан С.М. Визначення сутності та складових організаційно-економічного механізму управління підприємством в умовах інноваційного розвитку. *Управління розвитком*. 2016. № 3 (185). С. 59–65.
13. Пісковець О.В. Теоретичні аспекти формування економічного механізму ефективної діяльності підприємства. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2017. № 3 (21). С. 95–101.
14. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (дата звернення: 07.04.2025 р.).
15. Резнік Н.П. Організаційно-економічний механізм залучення інвестицій в агропромисловий комплекс України. *Економіка АПК*. 2013. № 7. С. 70–77.
16. Скворцов І.Б. Ефективність інвестиційного процесу: методологія, методи і практика: монографія. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2003. 312 с.
17. Трещов М.М. Організаційно-економічний механізм управління конкурентоспроможністю підприємств АПК. *Економіка АПК*. 2010. № 19. С. 48–52.
18. Федоренко В.Г., Пінчук Ю.Б. Удосконалення структури фінансового забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2011. № 17. С. 3–5.
19. Федорчук О.Є. Економічне оцінювання та регулювання механізмів залучення інвестицій на підприємство: дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04. Львів, 2016. 227 с.
20. Череп А.В., Ясир А.М. Інвестиційно-інноваційна діяльність як фактор ефективного розвитку підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2009. № 1. С. 159–161.
21. Яркіна Н.М. Принципи формування комплексного механізму управління підприємством. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2014. Вип. 1 (52). С. 290–296.

References:

1. Boiko A. O., Bozhenko V. V., Bezruk V. V. (2018) Mekhanizm zaluchennia inozemnykh investytsii [Mechanism for attracting foreign investment]. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnogo universytetu imeni V. I. Vernadskoho. Seriya: Ekonomika i upravlinnia*, vol. 29 (68), no. 6, pp. 15–19. (in Ukrainian)
2. Hryenko T. V., Shevchenko V. A. (2016) Orhanizatsiino-ekonomichni mekhanizmy u systemi upravlinnia hospodarskoiu diialnistiu zakladiv okhorony zdorovia [Organizational and economic mechanism in the system of management of economic activities of healthcare institutions]. *Ekonomika ta pidpriemnytstvo – Economics and Entrepreneurship*, vol. 36–37, pp. 96–110. (in Ukrainian)
3. Yerokhin S. A. (2016). Problemy zaluchennia inozemnykh investytsii v ekonomiku Ukrainy [Problems of attracting foreign investment into the Ukrainian economy]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky – Global and national economic problems*, vol. 12, pp.73–76. (in Ukrainian)
4. Zabiiaka I. M. (2007) *Tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy [Explanatory dictionary of the modern Ukrainian language]*. Kyiv : Aarii, 512 p. (in Ukrainian)
5. Zahorodnyi A. H. (2021) *Finansovo-ekonomichnyi slovnyk [Financial and economic dictionary]*. 4-te vyd., dooprats. ta dopovn.: u 3 t. Tom 1 (K-P). L'viv: Vydavnytstvo L'vivs'koyi politekhniky, 608 p. (in Ukrainian)
6. Zborovska O. M. (2010) Ekonomichni mekhanizmy upravlinnia rozvytkom promyslovoho pidpriemstva [Economic mechanism for managing the development of an industrial enterprise]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, no. 2, pp. 24–27. (in Ukrainian)
7. Kovalchuk S. P. (2014) Orhanizatsiino-ekonomichni mekhanizmy zaluchennia investytsii na rehionalnomu rivni [Organizational and economic mechanisms for attracting investment at the regional level]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Seriya Ekonomichni nauky*, vol. 5, p. 1, pp. 189–193. (in Ukrainian)
8. Kolisnichenko P. T. (2017) Pryntsypy formuvannia orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky pidpriemstv maloho ta serednoho biznesu [Principles of forming an organizational and economic mechanism for ensuring the economic security of small and medium-sized businesses]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnogo universytetu. Seriya: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove gospodarstvo*, vol. 12, p. 1, pp. 163–166. (in Ukrainian)
9. Krupka M. I., Demchyshak N. B. (2012) Analiz formuvannia y vykorystannia finansovoho potentsialu investytsiinoi diialnosti v Ukraini [Analysis of the formation and use of the financial potential of investment activities in Ukraine]. *Finansy Ukrainy – Finance of Ukraine*, no. 2, pp. 26–37. (in Ukrainian)
10. Kuzmin O. Ie., Yurynets O. V., Yemelianov O. Iu. (2021) Rozvytok investytsiinoi pryvablyvosti pidpriemstv v umovakh antykrizovoho upravlinnia [Development of investment attractiveness of enterprises in the context of anti-crisis management]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, no. 10, pp. 5–12. (in Ukrainian)

11. Lipych L. H., Savchuk L. S. (2019) Indykatory investytsiinoi bezpeky derzhavy [Indicators of investment security of the state]. *Ekonomichnyi forum – Economic Forum*, no. 1 (3), pp. 26–30. (in Ukrainian)
12. Litvinov O. S., Kaptalan S. M. (2016) Vyznachennia sutnosti ta skladovykh orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu upravlinnia pidpriemstvom v umovakh innovatsiinoho rozvytku [Determining the essence and components of the organizational and economic mechanism of enterprise management in the context of innovative development]. *Upravlinnia rozvytkom – Development Management*, no. 3 (185), pp. 59–65. (in Ukrainian)
13. Piskovets O. V. (2017) Teoretychni aspekty formuvannia ekonomichnoho mekhanizmu efektyvnoi diialnosti pidpriemstva [Theoretical aspects of the formation of an economic mechanism for the effective operation of an enterprise]. *Ekonomika. Menedzhment. Biznes – Economics. Management. Business*, no. 3 (21), pp. 95–101. (in Ukrainian)
14. Pro investytsiinu diialnist [On investment activities]: Zakon Ukrainy vid 18.09.1991 r. No. 1560-XII. Verkhovna Rada Ukrainy. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (in Ukrainian)
15. Reznik N. P. (2013) Orhanizatsiino-ekonomichnyi mekhanizm zaluchennia investytsii v ahropromyslovyi kompleks Ukrainy [Organizational and economic mechanism for attracting investments into the agro-industrial complex of Ukraine]. *Ekonomika APK*, no. 7, pp. 70–77. (in Ukrainian)
16. Skvortsov I.B. (2003) *Efektivnist investytsiinoho protsesu: metodolohiia, metody i praktyka: monohrafiia* [Efficiency of the investment process: methodology, methods and practice: monograph]. L'viv: Vydavnytstvo L'vivs'koyi politekhniki, 312 p. (in Ukrainian)
17. Treshchov M. M. (2010) Orhanizatsiino-ekonomichnyi mekhanizm upravlinnia konkurentospromozhnistiu pidpriemstv APK [Organizational and economic mechanism for managing the competitiveness of agro-industrial complex enterprises]. *Ekonomika APK*, no. 19, pp. 48–52. (in Ukrainian)
18. Fedorenko V. H. Pinchuk Yu. B. (2011) Udoskonalennia struktury finansovoho zabezpechennia investytsiino-innovatsiinoi diialnosti pidpriemstv [Improving the structure of financial support for investment and innovation activities of enterprises]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, no. 17, pp. 3–5. (in Ukrainian)
19. Fedorchak O.Ie. (2016) *Ekonomichne otsiniuvannia ta rehuliuвання mekhanizmiv zaluchennia investytsii na pidpriemstvo* [Economic evaluation and regulation of mechanisms for attracting investments into an enterprise]: dys. ... kand. ekon. Nauk : 08.00.04. Lviv (in Ukrainian)
20. Cherep A. V., Yasyr A. M. (2009) Investytsiino-innovatsiina diialnist yak faktor efektyvnoho rozvytku pidpriemstva [Investment and innovation activity as a factor of effective enterprise development]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, no. 1, pp. 159–161. (in Ukrainian)
21. Yarkina N. M. (2014) Pryntsypy formuvannia kompleksnoho mekhanizmu upravlinnia pidpriemstvom [Principles of forming a comprehensive enterprise management mechanism]. *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen – Visnyk socio-economic research*, vol. 1 (52), pp. 290–296.

Стаття надійшла до редакції 11.04.2025